

CPTPP có hiệu lực với Anh - Cơ hội mới cho thương mại và đầu tư Việt Nam

T háng 3/2023, Vương quốc Anh và Bắc Ailen (gọi chung là Anh) đã hoàn tất đàm phán gia nhập Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ Xuyên Thái Bình Dương (CPTPP), trở thành thành viên mới đầu tiên của Khu vực thương mại tự do đã có hiệu lực từ năm 2019 này. Tính đến hết năm 2024, đã có tổng cộng 10 nước thành viên phê chuẩn Văn kiện gia nhập CPTPP của Anh (bao gồm Anh, Nhật Bản, Singapore, Chile, New Zealand, Việt Nam, Peru, Malaysia, Brunei và Australia), đủ điều kiện để Văn kiện này chính thức có hiệu lực thực thi trên thực tế với các nước đã phê chuẩn.

Việc Anh chính thức gia nhập CPTPP được kỳ vọng sẽ đem lại những cơ hội mới cho hoạt động xuất khẩu hàng hóa của các nước thành viên CPTPP sang thị trường Anh. Trên thực tế, trước CPTPP, Anh đã có FTA song phương với hầu hết các nước thành viên CPTPP (trừ Brunei và Malaysia). Tuy nhiên, trong CPTPP, Anh đưa ra mức mở cửa thị trường với cam kết cắt giảm thuế quan tốt hơn nhiều so với các FTA song phương hiện có. Việc CPTPP đi vào thực thi với Anh mở ra một lựa chọn mới cho hàng hóa của các nước thành viên để tiếp cận thị trường này. Đáng chú ý, mặc dù CPTPP có hiệu lực với Anh từ 2024, Anh cam kết sẽ thực hiện Biểu cắt giảm thuế quan với năm đầu tiên (Year 1) tính từ 2023. Như vậy, lộ trình cắt giảm thuế quan của Anh sẽ bước ngay sang năm thứ 3 vào năm 2025 với thêm nhiều dòng thuế được xóa bỏ theo lộ trình 03 năm này.

Ngoài lợi ích về cắt giảm thuế quan, việc Anh gia nhập CPTPP còn thúc đẩy cơ hội để 12 nước thành viên cùng tham gia vào các chuỗi cung ứng của nhau, điều này càng đặc biệt có ý nghĩa trong bối cảnh chuỗi cung ứng toàn cầu đang chịu nhiều tổn thương trước những biến động khó lường của chiến tranh, thiên tai, dịch bệnh...

Đối với Việt Nam, việc thực thi CPTPP với sự tham gia của Anh đánh dấu một cột mốc mới trong quan hệ thương mại và đầu tư giữa hai nước. *Từ góc độ thương mại*, CPTPP được nhận định sẽ góp phần thúc đẩy hơn nữa hoạt động xuất khẩu của Việt Nam và Anh nhờ các cam kết thuế có phần ưu đãi hơn so với UKVFTA – hiệp định thương mại tự do song phương mà Việt Nam và Anh đã thực thi từ năm 2021. Cụ thể, Anh cam kết sẽ xóa bỏ 94,4% số dòng thuế cho Việt Nam ngay khi CPTPP có hiệu lực (tức ngày 15/12/2024) và tỷ lệ này sẽ tăng lên 99,83% khi kết thúc lộ trình vào năm 2033, trong khi với UKVFTA, Anh chỉ cam kết xóa bỏ 85,6% số dòng thuế ngay khi Hiệp định có hiệu lực và xóa bỏ 99,2% số dòng thuế khi kết thúc lộ trình. Không chỉ lộ trình mà mức độ cam kết mở cửa của Anh trong CPTPP cũng tốt hơn UKVFTA ở nhiều dòng thuế. Ví dụ, cá ngừ của Việt Nam sẽ được xóa bỏ thuế quan (ngay khi Hiệp định có hiệu lực hoặc sau 7 năm tùy sản phẩm cụ thể) khi xuất khẩu sang Anh, thay vì chỉ được miễn thuế trong hạn ngạch 11.500 tấn/năm theo cam kết của UKVFTA...

Nếu chỉ xét riêng trong CPTPP, theo đánh giá của các chuyên gia, nhiều mặt hàng xuất khẩu chủ lực của Việt Nam như gạo, thủy sản... cũng được hưởng những ưu đãi tốt hơn các thành viên CPTPP khác khi tiếp cận thị trường này. Ví dụ, gạo sát hạt dài của Việt Nam sẽ được hưởng hạn ngạch thuế quan với khối lượng tăng dần, tăng từ 5.354 tấn/năm 2024 lên 7.378 tấn/năm 2025

và đạt mức 17.500 tấn/năm (kể từ năm 2030 trở đi) – lượng hạn ngạch này cao gần gấp đôi so với cam kết mà Anh dành cho các nước khác.

Từ khía cạnh thu hút đầu tư nước ngoài, CPTPP cũng được cho là tạo thêm động lực cho các hoạt động đầu tư từ Anh vào Việt Nam. Cụ thể, trong CPTPP, các nước cam kết mở cửa thị trường dịch vụ, đầu tư theo phương pháp “chọn – bỏ” – tức là trừ các trường hợp bảo lưu được liệt kê trong Danh mục các biện pháp không tương thích, các nước thành viên CPTPP (trong đó có Việt Nam) phải mở cửa toàn bộ, không có bất kỳ hạn chế nào với các nước đối tác (trong đó có Anh). So với phương thức “chọn – cho” mà Việt Nam cam kết trong UKVFTA (chỉ mở cửa thị trường dịch vụ, đầu tư theo đúng Danh mục), mở cửa thị trường theo CPTPP được xem là rộng hơn, tự do hơn, dễ dự đoán và minh bạch hơn cho các đối tác Anh, từ đó tạo tiền đề thúc đẩy đầu tư từ Anh vào Việt Nam trong nhiều lĩnh vực. Đó là chưa kể tới cơ chế giải quyết tranh chấp đầu tư quốc tế (ISDS) trong CPTPP được cho là linh hoạt và có lợi cho nhà đầu tư trong khi UKVFTA không bao gồm cơ chế này.

Như vậy, với CPTPP chính thức có hiệu lực với Anh, hoạt động trao đổi thương mại cũng như thu hút FDI từ Anh vào Việt Nam trong thời gian sắp tới được kỳ vọng sẽ có thêm động lực tích cực mới.

Doanh nghiệp có thể tham khảo thêm thông tin về **Văn kiện gia nhập CPTPP của Anh** trên website của Trung tâm WTO và Hội nhập – VCCI theo đường dẫn sau: <https://trungtamwto.vn/chuyen-de/27869-van-kien-anh-gia-nhap-cptpp>

[Website www.trungtamwto.vn (tiếng Việt) và www.wto-center.vn (tiếng Anh)] >> FTA >> CPTPP >> Nội dung Hiệp định]